

ŠPANJOLSKI JEZIK

Ispitni katalog
za državnu maturu
u školskoj godini 2024./2025.

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ISPITNI KATALOG ZA **DRŽAVNU Maturu** U ŠKOLSKOJ GODINI 2024./2025.
Španjolski jezik

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

SADRŽAJ

UVOD	5
1. VIŠA RAZINA ISPITA	7
1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	7
1.2. OBRAZOVNI ISHODI	7
1.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	7
1.2.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	8
1.2.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	9
1.3. STRUKTURA ISPITA	10
1.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	10
1.3.2. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	11
1.3.3. ISPITNA CJELINA PISANJE	12
1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	13
1.4.1. TRAJANJE ISPITA	13
1.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	13
1.4.3. PRIBOR	14
1.5. OPIS BODOVANJA	15
1.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	15
1.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	15
1.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	16
1.6. PRIMJERI ZADATAKA	20
1.6.1. PRIMJER ZADATKA POVEZIVANJA	20
1.6.2. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA	21
1.6.3. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA I DOPUNJAVANJA	22
1.6.4. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA	23
1.6.5. PRIMJERI ZADATAKA PISANOGA TEKSTA	24
1.7. PRIPREMA ZA ISPIT	25
1.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	25
1.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	26
1.7.3. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	27
2. OSNOVNA RAZINA ISPITA	29
2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA	29

2.2. OBRAZOVNI ISHODI	29
2.2.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	29
2.2.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	30
2.2.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	31
2.3. STRUKTURA ISPITA	32
2.3.1. ISPITNA CJELINA ČITANJE	32
2.3.2. ISPITNA CJELINA PISANJE	33
2.3.3. ISPITNA CJELINA SLUŠANJE	34
2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA	35
2.4.1. TRAJANJE ISPITA	35
2.4.2. IZGLED ISPITA I NAČIN RJEŠAVANJA	35
2.4.3. PRIBOR	36
2.5. OPIS BODOVANJA	37
2.5.1. BODOVANJE ISPITNE CJELINE ČITANJE	37
2.5.2. BODOVANJE ISPITNE CJELINE PISANJE	37
2.5.3. BODOVANJE ISPITNE CJELINE SLUŠANJE	40
2.6. PRIMJERI ZADATAKA	41
2.6.1. PRIMJER ZADATKA POVEZIVANJA	41
2.6.2. PRIMJER KOMBINIRANOGA ZADATKA POVEZIVANJA I DOPUNJAVANJA	42
2.6.3. PRIMJER ZADATKA VIŠESTRUKOGA IZBORA	43
2.6.4. PRIMJER ZADATKA KRATKOGA PISANOG TEKSTA	44
2.7. PRIPREMA ZA ISPIT	45
2.7.1. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU ČITANJE	45
2.7.2. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU PISANJE	46
2.7.3. PRIPREMA ZA ISPITNU CJELINU SLUŠANJE	47
3. DODATCI	49
3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA VIŠU RAZINU ISPITA	49
3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA	54

Napomena:

Ispitni katalog i dio ispitnih materijala iz Španjolskoga jezika na hrvatskome jeziku pisani su prema *Hrvatskome pravopisu* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (<http://www.ihjj.hr>, 2013.).

UVOD

Ispitni katalog za državnu maturu iz Španjolskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni ciljevi, sadržaji, kriteriji te načini ispitivanja i bodovanja ispita na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2024./2025. Usklađen je s kurikulumom nastavnoga predmeta Španjolski jezik za osnovne škole i gimnazije¹ (u daljnjemu tekstu: predmetni kurikulum) te je, prije svega, namijenjen pristupnicima tijekom pripreme za državnu maturu.

Ispit državne mature iz Španjolskoga jezika može se polagati kao obvezatni ili izborni na obje razine. Ispitom na osnovnoj razini ispituju se temeljna jezična znanja i sposobnosti, a ispitom na višoj razini ispituju se jezična znanja i sposobnosti koja su važna za daljnje školovanje u obrazovnim područjima u kojima je nužno posjedovanje više razine komunikacijske jezične kompetencije.

Ciljevi ispita

Prema predmetnome kurikulumu učenje i poučavanje španjolskoga jezika usmjereno je na pripremu učenika za samostalni razvoj sposobnosti i vještina potrebnih za učinkovitu i kontekstu primjerenu komunikaciju na španjolskome jeziku u različitim životnim situacijama.

Ovladavanjem španjolskim jezikom učenici razvijaju i međukulturnu komunikacijsku kompetenciju koja uz razumijevanje i uvažavanje drugih kultura te poštovanje kulturne raznolikosti podrazumijeva i sagledavanje vlastite kulture, što pridonosi osobnomu i društvenomu razvoju učenika.

Poticanjem na aktiviranje osobnih potencijala te na samostalnu i kritičku upotrebu različitih izvora znanja i primjenu učinkovitih strategija učenja učeniku se pruža temelj za samostalno upravljanje vlastitim učenjem, a time i za učinkovito cjeloživotno učenje.²

Temeljni su ciljevi ispita državne mature iz Španjolskoga jezika provjeriti samostalnu i točnu upotrebu jezika u komunikacijskim situacijama. Polazeći od spoznaje da je jezik sredstvo komunikacije, ispitom se provjerava sposobnost razumijevanja, izražavanja i upotrebe jezika kao sustava.

Viša razina ispita iz Španjolskoga jezika usklađena je s predmetnim kurikulumom od 1. do 4. razreda jezične gimnazije (1. – 4. godine učenja).³

1 NN, br. 27/20 (11. 3. 2020.), Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Španjolski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj [elektronički izvor]

2 usp. predmetni kurikulum, poglavlje A. Svrha i opis predmeta i poglavlje B. Odgojno-obrazovni ciljevi učenja i poučavanja [elektronički izvor]

3 Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da viša razina ispita odgovara razini B1 Zajedničkoga europskog referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors*, © Council of Europe, February 2018).“

Osnovna razina ispita iz Španjolskoga jezika usklađena je s predmetnim kurikulumom od 1. do 4. razreda opće, klasične, prirodoslovno-matematičke i prirodoslovne gimnazije (1. – 4. godine učenja).⁴

Ako učenici strukovnih škola žele polagati višu razinu, trebaju proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se obvezatnom literaturom. Gimnazijski program razlikuje se u zahtjevnosti, tj. opsegu usvojenosti određenih jezičnih sadržaja (gramatičkih i leksičkih struktura). Treba također sustavno proširivati vokabular vezan za opće teme. Primjeri provedenih ispita za višu i osnovnu razinu pristupniku daju jasan uvid u razlike u sadržaju i obliku ispita na tim razinama.

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome poglavlju navedena su područja ispitivanja, a u drugome obrazovni ishodi⁵ odnosno ključna znanja i vještine koje pristupnik treba razviti i usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih za polazne tekstove, način rješavanja i bodovanje zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji bodovanja pisanoga teksta. Navedene su ljestvice za bodovanje i objašnjena je njihova primjena.

U šestome poglavlju navedeni su primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju izloženo je na koji se način pristupnici mogu pripremiti za uspješno polaganje ispita.

Nakon pregleda razina slijedi treći dio *Dodatci*. U tome su dijelu navedeni jezični sadržaji za svaku razinu.

⁴ Na temelju rezultata dosad provedenih ispita državne mature te sadržaja ishoda u predmetnome kurikulumu procijenjeno je da osnovna razina ispita odgovara razini A2 Zajedničkoga europskog referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (*Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment Companion Volume with New Descriptors*, © Council of Europe, February 2018).“

⁵ U obrazovnim ishodima preuzetima iz predmetnoga kurikuluma napravljene su jezične korekcije sukladno normi hrvatskoga standardnog jezika.

1. VIŠA RAZINA ISPITA

1.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikuluma jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Španjolskoga jezika.⁶

Ispitom na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija prema predmetnome kurikulumu za početak učenja španjolskoga jezika u jezičnoj gimnaziji (četiri godine) u trima jezičnim djelatnostima, tj. potpodručjima: čitanju, slušanju i pisanju. Sukladno tomu ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*.

1.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija* predmetnoga kurikuluma. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

Prema predmetnome kurikulumu složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen. Po složenosti se tekstovi dijele na vrlo jednostavne, jednostavne, srednje složene i složene.

1.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u određenoj mjeri prilagođenih tekstova i provjeriti raspoloža li pristupnik potrebnim znanjima i vještinama na receptivnoj razini.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- globalno i selektivno razumije dug i srednje složen prilagođen tekst
- analizira određene informacije u tekstu te ih povezuje s osobnim iskustvom
- prepoznaje kronološki slijed događaja
- uočava složenije poruke u dugome i srednje složenome tekstu
- razumije jednostavne sadržaje u medijima. (SŠ (2) ŠJ A.4.1.)

⁶ v. predmetni kurikulum, poglavlje C. Struktura – područja predmetnoga kurikuluma [elektronički izvor]

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke
- utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

1.2.2. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ovom se ispitnom cjelinom ispituju pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- globalno i selektivno razumije dug i srednje složen prilagođen slušani tekst
- razumije sadržaje izgovorene umjerenom brzinom jasno i razgovijetno
- uočava složenije poruke u dugome i srednje složenome tekstu i prepoznaje osnovne namjere sugovornika
- prepoznaje kronološki slijed događaja. (SŠ (2) ŠJ A.4.1.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u govorenome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitne poruke.

1.2.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost prikladnoga i točnoga izražavanja u pisanim oblicima jezičnih aktivnosti koje se poduzimaju sa svrhom ispunjavanja komunikacijskih ciljeva definiranih u zadatku.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- piše srednje dug i srednje složen tekst o poznatim temama te opisuje osobna iskustva te istinite ili izmišljene događaje
- primjenjuje pravila pisanja kratkih i jednostavnih tekstova
- planira, uređuje i organizira tekst te upotrebljava kohezivna sredstva
- samostalno upotrebljava uvježbana jezična sredstva u novim iskazima. (SŠ (2) ŠJ A.4.4.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli činjenicama i primjerima
- smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta
- upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture
- ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture.

1.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit iz Španjolskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Slušanje* i *Pisanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Ispitna cjelina Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od šest skupina zadataka vezanih za različite pisane polazne tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 1500 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 1. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanje

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki tematski povezani obavijesni ili pripovjedni tekstovi (npr. obavijesti, oglasi i sl.)	5
2.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki obavijesni ili pripovjedni tekstovi (npr. poruke, obavijesti i sl.)	5
3.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	srednje dugi obavijesni, pripovjedni ili prilagođeni književni tekst (npr. priča, novinski članak, odlomak književnoga teksta i sl.)	5
4.	utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. novinski članak, priča i sl.)	5
5.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. izlaganje, pismo i sl.)	7
6.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. pismo, izlaganje i sl.)	8

1.3.2. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite slušane tekstove. Tekstovi sadrže ukupno približno 1300 riječi. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti polaznoga teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki tematski povezani obavijesni tekstovi (npr. obavijesti, savjeti i sl.)	6
2.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki obavijesni ili razgovorni tekstovi (npr. obavijesti, oglasi, dijalozi i sl.)	7
3.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi obavijesni ili pripovjedni tekst (npr. intervju, razgovor i sl.)	6
4.	razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	dugi obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. izlaganje)	6

1.3.3. Ispitna cjelina *Pisanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka pisanoga teksta. Pristupnik treba oblikovati pisani tekst od **150** do **180** riječi o zadanoj temi uz pomoć sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja).

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. *Struktura ispitne cjeline Pisanje*

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATAKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
<ul style="list-style-type: none">• razviti zadanu temu prema sadržajnim odrednicama, potkrijepiti glavne misli činjenicama i primjerima• smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te se pritom koristiti uobičajenim načinima i sredstvima za povezivanje i strukturiranje teksta• upotrijebiti prikladne i pravopisno ispravne leksičke strukture• ispravno upotrijebiti složenije gramatičke strukture	oblikovati srednje dug i srednje složen pisani tekst (od 150 do 180 riječi)	pisani tekst (prema sadržajnim odrednicama)	1

1.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit na višoj razini traje ukupno **150 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanje* predviđeno je **65 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Za rješavanje ispitne cjeline *Pisanje* predviđeno je **55 minuta**.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi svim trima dijelovima ispita.

Vremenik provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*:⁷

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje oko 30 minuta uključujući i vrijeme za označavanje odgovora na list za odgovore.
- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

Pisanje

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj pisani tekst čitko napisati na list za čistopis koji se nalazi u ispitnoj knjižici nakon stranice sa zadatkom. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

⁷ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na višoj razini moguće je ostvariti ukupno **80** bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio (1/3) u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	35	1/3
Slušanje	25	1/3
Pisanje	20	1/3
UKUPNO	80	1

Prema navedenim udjelima 35 bodova ispitne cjeline *Čitanje* vrijedi kao 25 bodova ispitne cjeline *Slušanje* ili 20 bodova ispitne cjeline *Pisanje*. Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina, odnosno vrijednost u ukupnome zbroju bodova.

Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

(postignuti bodovi *Čitanje* / **35**
 + postignuti bodovi *Slušanje* / **25**
 + postignuti bodovi *Pisanje* / **20**) * 80/3.

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **35** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Slušanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **25** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 1/3

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Pisanje*

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

Pisani tekst ocjenjuje se prema **ljestvici za bodovanje pisanoga teksta** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5.):

1. *Izvršenje zadatka*
2. *Koherencija i kohezija*
3. *Vokabular*
4. *Gramatika.*

Kriteriji i elementi za bodovanje pisanoga teksta izvedeni su i prilagođeni iz ilustrativnih ljestvica ZEROJ-a za vrednovanje izvještaja i sastavaka, razvijanja teme, dosljednosti i povezanosti, opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara te gramatičke ispravnosti.⁸

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na sljedeća pitanja:

- Je li tema dovoljno opsežno razrađena s obzirom na sve sadržajne odrednice ili s obzirom na samo neke od njih?
- U kojoj su mjeri glavne misli i njihova potpora (objašnjenja, primjeri) relevantni u tekstu?

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odgovara na sljedeća pitanja:

- U kojoj mjeri ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?
- Koliko dobro pristupnik upotrebljava kohezivna sredstva⁹ u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odgovara na sljedeća pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi / morfološkom obliku / pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

⁸ v. Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.), str. 63., 115., 116. i 117., 128. i 129.

⁹ Kohezivna sredstva gramatička su i semantička sredstva koja povezuju rečenice, tj. iskaze unutar teksta (npr. zamjenice, glagolska vremena, leksičke veze, ponavljanja rečeničnih struktura, komparacija, rečenični veznici, konektori itd.).

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odgovara na sljedeća pitanja:

- Može li pristupnik upotrebljavati raspon morfosintaktičkih struktura ili se oslanja na upotrebu jednostavnih morfosintaktičkih struktura?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi / morfološkom obliku / pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta prikazana je u tablici 5.

Tablica 5. Ljestvica za bodovanje pisanoga teksta

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> • Svi su dijelovi zadane teme opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. • Glavne su misli relevantne i njihova je potpora jasna i relevantna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svi su elementi i dijelovi teksta jasno povezani u suvislu cjelinu. • Učinkovita je upotreba različitih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Širok je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Širok je raspon morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Svi su dijelovi zadane teme razrađeni, ali jedan dio nedovoljno opširno. • Glavne su misli relevantne, ali nekima nedostaje dovoljna potpora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobra je povezanost elemenata i dijelova teksta u suvislu cjelinu. • Prikladna je upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobar je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dobar je raspon morfosintaktičkih struktura za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku koje ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. • Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redoslijeda. • Ograničena je upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostatan je raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste morfosintaktičke strukture uz povremeni pokušaj upotrebe složenih struktura. • Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
2	<ul style="list-style-type: none"> Dva dijela zadane teme nisu razrađena ili su svi dijelovi zadane teme minimalno razrađeni. Glavne su misli dostatno relevantne. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli slabo je razlučiv. Dostatna je upotreba samo jednostavnih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograničen je raspon vokabulara ili se velikim dijelom ne odnosi na zadatak. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograničen je raspon morfosintaktičkih struktura. Pristupnik se često oslanja na jednostavne morfosintaktičke strukture. Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.
1	<ul style="list-style-type: none"> Tekst sadrži minimalan osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. Misli najvećim dijelom nisu vezane za temu ili nema relevantne potpore. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli vrlo je slabo ili nikako razlučiv. Vrlo je ograničena ili neprikladna upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Vrlo je ograničen raspon vokabulara ili je upotreba vokabulara neprikladna. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu onemogućuju razumijevanje većine teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Vrlo je ograničen raspon morfosintaktičkih struktura ili je upotreba morfosintaktičkih struktura neprikladna. Pogreške u upotrebi/obliku onemogućuju razumijevanje većine teksta.
0	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka, što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr. tekst sadrži manje od 60 riječi koje se odnose na zadanu temu). ILI Sadržaj teksta uopće ne odgovara zadanoj temi. 			

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nepovezanosti sadržaja sa zadanom temom ne može dobiti bodove za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 0 (nula) bodova za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 2 (dvaju) bodova za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog minimalnoga osvrta na sve ili samo pojedine dijelove zadane teme, misli koje najvećim dijelom nisu vezane za temu ili tekst koji je često teško razumljiv ne može dobiti više od 1 (jednoga) boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* zbog nedovoljne duljine ne može dobiti više od 3 (triju) bodova za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 2 (dva) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 (četiriju) bodova za ostale kriterije.

Objašnjenje

Pristupnici trebaju napisati tekst od **150** do **180** riječi.

Tekst smije imati i više od 180 riječi, ali za njih ne dobiva dodatni broj bodova.

Tekst koji ima manje od 60 riječi o zadanoj temi, dobit će 0 (nula) bodova i ne ocjenjuje se s obzirom na ostale kriterije.

Ako je tekst nedovoljne duljine, pristupniku će biti oduzeti bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

129 – 149 riječi: 1 bod

108 – 128 riječi: 2 boda

87 – 107 riječi: 3 boda

60 – 86: 4 boda.

Brojenje riječi u pisanome tekstu

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja i nabranja osobnih imena, kao i nepotrebno ponavljane riječi i dijelovi rečenica, doslovno preuzeti dijelovi rečenica ili cijele rečenice iz upute zadatka ili iz drugih zadataka u ispitu.

1.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka¹⁰ iz ispitnih cjelina *Čitanje* i *Pisanje*. Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja. Ispitna cjelina *Slušanje* sadrži zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) koji su slični tim vrstama zadataka u ispitnoj cjelini *Čitanje*.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja

Ejercicio 1

Preguntas 1–5

Lee las informaciones sobre cinco cursos para jóvenes (1–5) y relaciónalas con su título correspondiente (A–G).

Hay dos letras de sobra.

Marca tus respuestas en la hoja de respuestas.

- 1 Este curso trata temas sobre cómo permanecer protegido en redes Wi-Fi, cómo proteger tu información personal de ladrones de identidad y otros temas similares. Las clases van seguidas de cuestionarios para reforzar el aprendizaje.
- 2 Si la programación es la habilidad laboral del nuevo siglo, el uso correcto del idioma es la habilidad laboral de todos los tiempos. Por eso, este curso es ideal para personas que quieren aprender a comunicarse mejor, con más claridad y precisión.
- 3 En este curso aprenderás a programar, utilizando un lenguaje de programación visual que es tan fácil de usar que se usa para enseñar a los niños a crear videojuegos. A través de esta herramienta aprenderás los principios fundamentales de la computación.
- 4 Este curso está orientado a estudiantes de secundaria con interés en las funciones y comportamientos de la mente. El curso se propone ayudar a los estudiantes a analizar la motivación, personalidad y los procesos cognitivos, la plasticidad del cerebro y el concepto de inteligencia.
- 5 Si te resulta más importante comunicarte por escrito, en este curso aprenderás técnicas para escribir textos y comunicar tus ideas de una manera más efectiva, ya sea a través de correo electrónico, redes sociales o memorándums de trabajo.

A Curso de seguridad digital

B Introducción a la psicología

C Curso de motivación personal

D Introducción a la programación

E Corrección y estilo de la lengua

F Redacción para la comunicación

G Videojuegos para los estudiantes de secundaria.

TOČNI ODGOVORI: 1 A, 2 E, 3 D, 4 B, 5 F

ISPITIVANI ISHOD: odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

¹⁰ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na poveznicama *Provedeni ispiti* i *Ispitni katalogi za državnu maturu 2023./2024.*

1.6.2. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja

Ejercicio 5**Preguntas 21–27**

Lee el siguiente texto y relaciona los números (21–27) con las letras (A–I) para completarlo.

Hay dos letras de sobra.

Marca tus respuestas en la hoja de respuestas.

La ciudad y el transporte

El problema del transporte público hoy en día es un problema a nivel mundial. Actualmente, un 80 % de nuestra población reside (21) _____ y solo un 60 % utiliza el transporte público. Un 15 % viaja en coche y el resto usa moto o bicicleta. Centenares de personas que viven en (22) _____ se desplazan todos los días a los centros urbanos en los que trabajan. De ellos solo un 15 % utiliza el transporte público. Sin embargo, en el futuro se esperan cambios.

Se calcula que en unas décadas se producirá un desplazamiento masivo de la población urbana (23) _____ la compra o el alquiler de la vivienda en la ciudad es (24) _____ más caro.

De este modo, miles de personas (25) _____ al campo para vivir. Por eso, los responsables del transporte público (26) _____ las comunicaciones entre las diversas poblaciones. Según nuestra información, ha aumentado un 10 % el presupuesto anual (27) _____ del transporte público. Esperemos que esta medida sea suficiente.

A ya que

B para que

C cada vez

D única vez

E se trasladarán

F para la mejora

G en las ciudades

H están mejorando

I las zonas rurales

TOČNI ODGOVORI: 21 G, 22 I, 23 A, 24 C, 25 E, 26 H, 27 F

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 7 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.3. Primjer kombiniranoga zadatka višestrukoga izbora i dopunjavanja

Ejercicio 6

Preguntas 28–35

Lee el siguiente texto y para cada pregunta (28–35) elige la opción más adecuada para completarlo (A, B, C o D).

Marca tus respuestas en la hoja de respuestas.

Las Hoces del Duratón

Las Hoces del Duratón es un parque nacional español. Es uno de los lugares más sobresalientes de la (28) _____ ibérica. Este prolongado cañón del río Duratón (29) _____ barranco en algunos puntos alcanza una profundidad de más de cien metros, se encuentra en el norte de la provincia de Segovia. Para (30) _____ allí se sale por un camino de tierra que lleva hasta una capilla. Desde la capilla se puede contemplar el tramo (31) _____ bonito del río, que corre por las resacas tierras (32) _____ tonos ocres. También examinar las distintas (33) _____ de plantas silvestres. Desde la capilla se baja hasta la orilla del río de donde (34) _____ la belleza del paisaje. Además, las aguas (35) _____ del río y los distintos colores de las flores dan a este lugar un enorme atractivo.

28

- A ciencia
- B geografía
- C población
- D arquitectura

29

- A que
- B cual
- C cuyo
- D quien

30

- A venir
- B llegar
- C volver
- D detener

31

- A mucho
- B tanto
- C igual
- D más

32

- A a
- B de
- C por
- D para

33

- A especies
- B especias
- C especímenes
- D especialidades

34

- A** admira
- B** admiran
- C** se admira
- D** se admiran

35

- A** sucias
- B** turbias
- C** cristalinas
- D** contaminadas

TOČNI ODGOVORI: 28 B, 29 C, 30 B, 31 D, 32 B, 33 A, 34 C, 35 C**ISPITIVANI ISHOD:** predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta**BODOVANJE:** 1 bod – točan odgovor (ukupno 8 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.4. Primjer zadatka višestrukoga izbora

Ejercicio 2**Pregunta 6**

Lee los siguientes textos y para cada pregunta (6–10) elige la opción correcta (A, B o C).
 Marca tus respuestas en la hoja de respuestas.

California lleva ese nombre porque en el año 1535 la vista de lo que hoy es Baja California en México le trajo a Hernán Cortés el recuerdo de Calafia, un personaje de una narración popular española. La reina Calafia gobernaba una isla llamada California, situada cerca del Paraíso Terrenal. Sus ejércitos estaban formados solo por mujeres. Sus armas eran de oro y, montadas en alimañas, capturaban a los hombres con el fin de mantener la especie.

¿Qué le inspiró a Hernán Cortés para dar el nombre a California?

- A** Las mujeres que la habitaban.
- B** Una historia tradicional.
- C** Un ejército femenino.

TOČAN ODGOVOR: B**ISPITIVANI ISHOD:** razlikovati pojedine informacije**BODOVANJE:** 1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.5. Primjeri zadatka pisanoga teksta

Escribe un blog de **150 a 180** palabras en el que vas a escribir sobre tu tiempo libre. Tienes que:

- explicar qué te gusta hacer en tu tiempo libre;
- argumentar si cambias a menudo las actividades y por qué;
- describir por lo menos una de las actividades que haces o solías hacer.

Durante la semana no tengo mucho tiempo libre porque tengo que hacer los deberes para la escuela. Sin embargo, los fines de semana hago muchas cosas. Me gusta salir con los amigos, ir al cine, dar largos paseos con mi perro, leer libros, hacer deporte etc.

Cada fin de semana hago otra actividad para no aburrirse de repetir siempre lo mismo. Me parece que es bueno cambiar de las actividades porque, de esa manera, puedes adquirir nuevos conocimientos y encontrar nuevos amigos.

Pero de todas las actividades prefiero hacer deporte. Actualmente me dedico a correr y a nadar de vez en cuando. Antes, cuando iba a la escuela primaria practicaba balonmano regularmente. Era miembro del equipo de balonmano de mi escuela. Tenía entrenamientos 3 veces a la semana y los fines de semana teníamos competiciones que se organizaban en mi escuela o íbamos a otras escuelas, incluso fuera de mi ciudad para jugar la partida. ¡Cómo me faltan esos viajes! En ellos nos divertíamos mucho. No importa si ganamos o perdimos la partida, al regreso siempre estábamos alegres porque pasamos el tiempo juntos.

BODOVANJE: Prema ljestvici za bodovanje¹¹ ovomu bi pisanom tekstu bilo dodijeljeno ukupno 20 bodova.

Escribe un blog de **150 a 180** palabras en el que vas a escribir sobre tu tiempo libre. Tienes que:

- explicar qué te gusta hacer en tu tiempo libre;
- argumentar si cambias a menudo las actividades y por qué;
- describir por lo menos una de las actividades que haces o solías hacer.

Durante la semana no tengo mucho tiempo libre porque tengo que hacer los deberes para la escuela. Sin embargo, fines de semana hago muchas cosas. Me gusta salir con los amigos, ir al cine, pasear con mi perro, leer libros, hacer deporte etc.

Cada fin de semana hago otra actividad para no aburrirse de repetir siempre lo mismo. Me parece que sea bueno cambiar de las actividades porque, de esa manera, puedes tener nuevos conocimientos y encontrar nuevos amigos.

Pero de todas las actividades me gusta hacer deporte. Actualmente me dedico a correr y a nadar de vez en cuando.

Antes, cuando iba a la escuela primaria practicaba balonmano regularmente. Era miembro del equipo de balonmano de mi escuela. Tenía entrenamientos 3 veces a la semana y los fines de semana teníamos competiciones que se organizaban en mi escuela o íbamos a otras escuelas, incluso fuera de mi ciudad para jugar la partida. En ellos nos divertíamos mucho.

BODOVANJE: Prema ljestvici za bodovanje¹² ovomu bi pisanom tekstu bilo dodijeljeno ukupno 18 bodova.

¹¹ v. poglavlje Opis bodovanja i objašnjenje uz ljestvicu za bodovanje pisanoga teksta

¹² v. poglavlje Opis bodovanja i objašnjenje uz ljestvicu za bodovanje pisanoga teksta

1.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Španjolskoga jezika na višoj razini, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od metoda i postupaka kojima se služe u poučavanju španjolskoga jezika. Treba pronaći odgovarajući odnos između aktivnosti koje su usmjerene na poučavanje jezika i aktivnosti koje pretpostavljaju dobru pripremljenost pristupnika za ispit. Naglasak u svakome slučaju stalno treba biti na poučavanju jer će samo tako pristupnik steći dostatnu razinu komunikacijske jezične kompetencije u španjolskome jeziku da bi položio ispit na višoj razini.

Literatura za pripremu ispita iz Španjolskoga jezika na višoj razini jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr).

Način polaganja ispita državne mature, kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21 i 19/23).

1.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za razvijanje sposobnosti razumijevanja teksta čitanjem. Unatoč tomu, treba ih poticati na samostalno čitanje tekstova iz različitih izvora – knjiga, dnevnih novina, časopisa i interneta koji je osobito popularan medij i dostupan većini pristupnika.

Priprema za ovaj dio ispita uključuje sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta čitanjem, osvještavanje o procesu čitanja te poučavanje ključnim strategijama rješavanja pojedinih tipova zadataka.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Stoga se preporučuje uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je pristupnicima skrenuti pozornost da prije čitanja teksta pročitaju pitanja, a zatim da pročitaju tekst i u njemu pronađu argumente za izbor točnoga odgovora. Vrlo je bitno upozoriti pristupnike da su i ometači logički povezani sa sadržajem teksta te da im samo pažljivo čitanje teksta, osobito u slučaju implicitnih značenja, može pomoći u izboru točnoga odgovora. Označavanje više od jednoga odgovora u pojedinome pitanju neće im donijeti bodove.

I u zadacima povezivanja treba pažljivo pročitati pitanja koja su u obliku izjavnih ili upitnih rečenica, izraza i sl., a zatim potražiti u tekstovima ključne riječi ili izraze koji povezuju pitanja i tekstove.

I u ovim je zadacima nužno obratiti pozornost na sadržaj ometača i njihov broj te podcrtati ključne riječi u tekstu na temelju kojih pristupnik misli da je ponuđeni odgovor i točan odgovor. To pristupniku olakšava odabir pravoga odgovora i omogućuje bržu provjeru rješenja.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka potrebno je prvo pročitati cijeli tekst te posebnu pozornost obratiti na jezični sadržaj ispred i iza praznina. Nakon toga među ponuđenim odgovorima treba odabrati jezični sadržaj koji po svojem značenju i gramatičkim obilježjima odgovara kontekstu.

Budući da ovaj dio ispita sadrži veći broj zadataka koje treba riješiti u zadanome vremenu, pristupnicima treba skrenuti pozornost na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Dobro bi bilo da na početku ovoga dijela ispita pogledom prijeđu preko svih zadataka i utvrde koji su im zadatci lakši, a koji teži te se prvo posvete rješavanju lakših zadataka, što će ih motivirati za rješavanje preostalih, težih zadataka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Čitanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za svaki zadatak
- pozorno čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajućih strategija za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

1.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Dio ispita posvećen provjeri razumijevanja teksta slušanjem pristupnici u pravilu smatraju težim dijelom ispita. Međutim, sustavna i kvalitetna priprema pristupnika može znatno ublažiti pa i otkloniti njihov strah od ovoga dijela ispita.

Vrlo važni elementi pripreme pristupnika za ovaj dio ispita jesu:

- razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja slušanjem
- osvješćivanje pristupnika o procesu slušanja
- poučavanje pristupnika strategijama za uspješno rješavanje zadataka kojima se provjerava razumijevanje teksta slušanjem.

Važan čimbenik u razvijanju pristupnikovih sposobnosti slušanja jest osvješćivanje pristupnika o procesu slušanja. Pristupnici će proces slušanja, ali i sam proces rješavanja određenih vrsta zadataka najlakše razumjeti kroz razgovor o tome kako su riješili određena pitanja u zadatku. Bitno je da u tom razgovoru postanu svjesni kako vrlo često nije potrebno razumjeti svaki glas, slog, riječ, frazu ili rečenicu da bi se razumjelo značenje teksta kao cjeline. U tom je smislu dobro pristupnike upozoriti da se ne uznemire ako ne

čuju ili ne razumiju određenu riječ. Treba nastaviti slušati tekst, pokušati razumjeti opću poruku i nju povezati s onim što mislimo da je rečeno.

Upoznatost s postupkom i strategijama rješavanja raznih zadataka za provjeru razumijevanja teksta slušanjem ključan je preduvjet uspješnosti u ovome dijelu ispita.

Prije svakoga prvog slušanja teksta pristupnici imaju vremena pročitati uputu i pitanja u zadatku. Tu činjenicu trebaju dobro iskoristiti jer upute sadrže bitne informacije o temi koju će slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku. Postavljena pitanja upućuju na sadržaj slušanoga teksta i na redoslijed kojim će čuti tražene informacije.

Pristupnike treba upozoriti da pitanja moraju rješavati već tijekom prvoga slušanja teksta, a da drugo slušanje iskoriste za rješavanje pitanja koja su propustili i za provjeru točnosti svojih rješenja. Bitno je da pristupnici riješe sva pitanja, čak i kada nisu sigurni što su čuli ili razumjeli.

I na kraju, vrlo je važno pristupnicima objasniti postupak prijepisa odgovora na poseban list za odgovore. Nepažnja ili nepotrebna žurba mogu dovesti do pogrešaka pri prijepisu odgovora, a time i do bespotrebnoga gubitka bodova u ovome dijelu ispita.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i pitanja svakoga zadatka prije slušanja
- rješavanje zadataka tijekom prvoga slušanja te nadopunjavanje rješenja tijekom drugoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

1.7.3. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Pristupnici, prije svega, trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih tekstnih vrsta. Iznimno je važno nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada.

S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da si pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*. Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje različitih tekstnih vrsta, npr. pisama, izvješća, blogova i sl.

Od pristupnika se očekuje poznavanje različitih tekstnih vrsta.

Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike treba uputiti na važnost čitkoga i urednoga rukopisa te ih također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje gotovih pisanih tekstova. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni svi kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. PODRUČJA ISPITIVANJA

Predmetni kurikulum s kojim je ovaj ispitni katalog usklađen strukturiran je prema sljedećim domenama: *Komunikacijska jezična kompetencija*, *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*. Sve tri domene čine uravnoteženu strukturu cjelokupnoga predmetnog kurikuluma Španjolskoga jezika i polazište su obrazovnih ishoda koji se provjeravaju ispitom državne mature iz Španjolskoga jezika.¹³

Ispitom na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija prema predmetnome kurikulumu za četverogodišnje početno učenje španjolskoga jezika u trima jezičnim djelatnostima, tj. potpodručjima: čitanju, slušanju i pisanju. Sukladno tomu ispit iz Španjolskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

2.2. OBRAZOVNI ISHODI

U ovome su poglavlju za svaku jezičnu djelatnost navedeni obrazovni ishodi iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija predmetnoga kurikuluma*. Ishodi iz domena *Međukulturna komunikacijska kompetencija* i *Samostalnost u ovladavanju jezikom*, koji su predmetnim kurikulumom predviđeni za vrednovanje naučenoga, u ispitu se vrednuju posredno kroz ishode iz domene *Komunikacijska jezična kompetencija*.

Prema predmetnome kurikulumu složenost teksta ovisi o kvantitativnim i kvalitativnim pokazateljima složenosti i učenikovu poznavanju teme teksta. Kvantitativni pokazatelji složenosti odnose se na obilježja riječi i rečenica poput duljine, učestalosti i složenosti, a kvalitativni pokazatelji na vrstu teksta, složenost izloženih ideja, stil autora i način na koji je tekst strukturiran i predstavljen. Tekstovi se prema složenosti dijele na vrlo jednostavne, jednostavne, srednje složene i složene.

2.2.1. Ispitna cjelina Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u određenoj mjeri prilagođenih tekstova i provjeriti raspolaze li pristupnik potrebnim znanjima i vještinama na receptivnoj razini.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- globalno i selektivno razumije srednje dug i jednostavan prilagođen tekst
- uočava složenije odnose u tekstu
- analizira određene informacije u tekstu te ih povezuje s osobnim iskustvom
- prepoznaje kronološki slijed događaja
- razumije jednostavne sadržaje u medijima. (SŠ (2) ŠJ A.4.1.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u pisanome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije
- zaključiti iz implicitnoga značenja
- utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu
- predvidjeti sadržaj na temelju jezičnoga ustroja teksta.

2.2.2. Ispitna cjelina *Pisanje*

Cilj je ove ispitne cjeline provjeriti pristupnikovu sposobnost prikladnoga i točnoga izražavanja u pisanim oblicima jezičnih aktivnosti koje se poduzimaju sa svrhom ispunjavanja komunikacijskih ciljeva definiranih u zadatku.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- piše srednje dug i jednostavan tekst na poznate teme i opisuje događaje iz osobnoga iskustva u sadašnjemu, prošlome i budućemu vremenu u skladu s jezičnom normom
- primjenjuje pravila pisanja kratkih i jednostavnih tekstova
- samostalno upotrebljava uvježbana jezična sredstva u novim iskazima
- planira, uređuje i organizira tekst te upotrebljava jednostavna kohezivna sredstva
- ispravno piše poznate i učestale riječi te relativno točno upotrebljava interpunkcijske znakove. (SŠ (2) ŠJ A.4.4.)¹⁴

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- oblikovati smisleno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima
- ispravno upotrijebiti jednostavna vezna i druga jezična sredstva primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja.

¹⁴ Navedeni obrazovni ishodi približno odgovaraju sadržaju deskriptora u ljestvicama za dosljednu i povezanu pisanu produkciju te leksičku i gramatičku kompetenciju na razini A2 ZEROJ-a, str. 62. i 63., 115., 116. i 117. i 129.

2.2.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

U ovoj se ispitnoj cjelini ispituju pristupnikove vještine globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Prema predmetnome kurikulumu učenik:

- globalno i selektivno razumije srednje dug i jednostavan prilagođen slušani tekst
- razumije sadržaje izgovorene umjerenom brzinom jasno i razgovijetno i prepoznaje osnovne namjere sugovornika
- analizira određene informacije u tekstu i povezuje ih s osobnim iskustvom
- prepoznaje kronološki slijed događaja
- razumije jednostavne sadržaje u medijima. (SŠ (2) ŠJ A.4.1.)

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik u govorenome tekstu različite dužine:

- odrediti osnovni smisao
- utvrditi glavne misli
- razlikovati pojedine informacije.

2.3. STRUKTURA ISPITA

Ispit iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Ispitna cjelina Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od šest skupina zadataka vezanih za različite polazne tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 1000 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 6. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano za taj tekst.

Tablica 6. Struktura ispitne cjeline Čitanje

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki tematski povezani obavijesni tekstovi (npr. oglasi, savjeti i sl.)	5
2.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki obavijesni ili pripovjedni tekstovi (npr. oglasi, poruke i sl.)	5
3.	odrediti osnovni smisao teksta, razlikovati pojedine informacije, zaključiti iz implicitne poruke	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. novinski članak, priča, komentar i sl.)	5
4.	utvrditi logičke i složenije značenjske veze u tekstu	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	vrlo kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. novinski članak, komentar, priča i sl.)	5
5.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci povezivanja i dopunjavanja	vrlo kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. novinski članak, komentar, priča, pismo i sl.)	5
6.	predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta	kombinirani zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) i dopunjavanja	vrlo kratak obavijesni, pripovjedni ili opisni tekst (npr. pismo, novinski članak, komentar, priča i sl.)	5

2.3.2. Ispitna cjelina Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka kratkoga pisanog teksta.

Pristupnik treba oblikovati kratki pisani tekst (npr. osobno pismo, elektroničku poštu i slično) duljine od **60** do **80** riječi:

- uz pomoć sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja) i/ili
- uz pomoć verbalnoga predloška (npr. poruke, pisma, oglasa i sl.).

Sadržajne odrednice za pisanje (natuknice ili pitanja) odnose se na dijelove teme o kojoj pristupnik treba pisati, a verbalni predložak poticaj je za razmišljanje i/ili je jezična pomoć pri razradi teme.

U uputi za pisanje preciziraju se komunikacijska situacija, tekstna vrsta, tema, potencijalni čitatelj i odnos autora teksta i čitatelja. Zadatak je u skladu s temama¹⁵.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline Pisanje

ISPITIVANI ISHODI	VRSTA ZADATKA	VRSTA TEKSTA	BROJ ZADATAKA
<ul style="list-style-type: none"> • oblikovati smisleno i logički organiziran i razumljiv tekst neformalnoga stila prema sadržajnim odrednicama i potkrijepiti glavne misli primjerima • ispravno upotrijebiti jednostavna vezna i druga jezična sredstva primjerena tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja 	oblikovati kratak i jednostavan pisani tekst od 60 do 80 riječi	kratki pisani tekst (prema sadržajnim odrednicama)	1

2.3.3. Ispitna cjelina *Slušanje*

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih za različite slušane tekstove. Tekstovi ukupno sadrže približno 900 riječi. Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 8. Za svaki ispitivani ishod navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti teksta te koliko je zadataka vezano za te tekstove.

Tablica 8. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

SKUPINA ZADATAKA	ISPITIVANI ISHODI	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	odrediti osnovni smisao teksta, utvrditi glavne misli	zadatci povezivanja	vrlo kratki tematski povezani obavijesni tekstovi (npr. poruke, oglasi i sl.)	5
2.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	vrlo kratki obavijesni ili razgovorni tekstovi (npr. obavijesti, poruke, dijalozi i sl.)	5
3.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi razgovorni tekst (npr. razgovor, intervju)	5
4.	razlikovati pojedine informacije	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	srednje dugi obavijesni ili pripovijedni tekst (npr. izlaganje)	5

2.4. TEHNIČKI OPIS ISPITA

Tehnički opis ispita podrazumijeva trajanje ispita, izgled i način rješavanja ispita te pribor za rješavanje ispita.

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Španjolskoga jezika traje ukupno **100 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se zajedno, a za njihovo rješavanje predviđeno je **75 minuta**.

Za rješavanje ispitne cjeline *Slušanje* predviđeno je približno **25 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Ispit nije moguće položiti ako se ne pristupi obama dijelovima ispita.

Vremenik provedbe ispita objavljen je na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj se nalaze svi ispitni materijali.

Čitanje i Pisanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Čitanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

U zadatku kratkoga pisanog teksta pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora tekst čitko napisati na list za čistopis koji se nalazi u ispitnoj knjižici nakon stranice sa zadatkom. Sadržaj lista za koncept se ne boduje. Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Slušanje

Od pristupnika se očekuje da pažljivo pročita upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Važno je pažljivo pročitati te upute jer je u njima naznačen i način označavanja i upisivanja točnih odgovora.

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima ispitne cjeline *Slušanje* pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što među označenima može biti i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*¹⁶:

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje oko 25 minuta uključujući vrijeme za prijepis odgovora na list za odgovore.
- Prije slušanja teksta pristupnik čita upute za rješavanje zadatka i pitanja u zadatku.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik piše odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da ih prepíše na list za odgovore.

Ako pristupnik pogriješi u bilo kojemu dijelu ispita, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime) pokraj točnoga odgovora.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita na osnovnoj razini dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom i koja se ne može brisati, a nije dopuštena upotreba korektora ni rječnika.

¹⁶ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

2.5. OPIS BODOVANJA

U ispitu na osnovnoj razini moguće je ostvariti ukupno **65** bodova. Ostvareni bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine određeni udio u ukupnome rezultatu.

Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Broj bodova i udio ispitnih cjelina u ispitniku

ISPITNA CJELINA	BROJ BODOVA	UDIO
Čitanje	30	40 %
Pisanje	15	30 %
Slušanje	20	30 %
UKUPNO	65	100 %

Bodovi se skaliraju ili ponderiraju, tj. pridaje im se različita težina, odnosno vrijednost u ukupnome zbroju bodova. Konačan rezultat izračunava se na sljedeći način:

$$\begin{aligned}
 & [(0.4 * \text{postignuti bodovi Čitanje} / 30) \\
 & + (0.3 * \text{postignuti bodovi Pisanje} / 15) \\
 & + (0.3 * \text{postignuti bodovi Slušanje} / 20)] * 65.
 \end{aligned}$$

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **30** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 40 %

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **15** bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitniku: 30 %

Tekst na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima ili nečitko bodovat će se s 0 (nula) bodova.

Kratki pisani tekst ocjenjuje se prema ljestvici za bodovanje koja uključuje dva osnovna kriterija:

1. Izvršenje zadatka
2. Jezik.

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje, a kriterij *Jezik* odgovara na pitanje s kojom se lakoćom može razumjeti što je pristupnik napisao.

Navedeni se kriteriji detaljno opisuju nizom opisivača.

Ljestvica za bodovanje kratkoga pisanog teksta prikazana je u tablici 10.

Tablica 10. Ljestvica za bodovanje kratkoga pisanog teksta

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK ¹⁷
5	Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	Tekst je potpuno razumljiv. Širok je raspon vokabulara i struktura. Potpuno je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz moguće manje istovrsne pogreške.
		9	Tekst je potpuno razumljiv. Vrlo je dobar raspon vokabulara i struktura. Potpuno je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz poneke manje istovrsne pogreške.
4	Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	Tekst je lako razumljiv. Dobar je raspon vokabulara i struktura. Prikladna je upotreba vokabulara i struktura uz učestale manje istovrsne pogreške.
		7	Tekst je lako razumljiv. Dobar je raspon vokabulara i struktura. Prikladna je upotreba vokabulara i struktura uz veliki broj manjih istovrsnih pogrešaka.
3	Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	Tekst je razumljiv. Dostatan je raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz poneke manje raznovrsne pogreške.
		5	Tekst je razumljiv. Dostatan je raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz učestale manje raznovrsne pogreške.
2	Nejasno je postoji li odgovor na dvije sadržajne odrednice ili na jednu sadržajnu odrednicu.	4	Mjestimično je teže razumljiv tekst. Ograničen je raspon vokabulara i struktura. Djelomično je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz veliki broj manjih raznovrsnih pogrešaka.
		3	Mjestimično je teže razumljiv tekst. Ograničen je raspon vokabulara i struktura. Djelomično je prikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne i poneke veće pogreške.
1	Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	Većim je dijelom teško razumljiv tekst. Vrlo je ograničen raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je neprikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne i učestale veće pogreške.
		1	U cjelini je teško razumljiv tekst. Vrlo je ograničen raspon vokabulara i struktura. Uglavnom je neprikladna upotreba vokabulara i struktura uz manje raznovrsne pogreške i veliki broj većih pogrešaka.

¹⁷ Pogreške iz ljestvice za bodovanje odnose se na pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu. Upotreba vokabulara i struktura podrazumijeva upotrebu u kontekstu.

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK ¹⁷
0	<p>Postoji djelomičan odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.</p> <p>ILI</p> <p>Sadržaj teksta ne odnosi se ni u jednome svojem dijelu na zadanu temu ili je tekst nerazumljiv.</p> <p>ILI</p> <p>Tekst sadrži manje od 30 riječi koje se odnose na zadanu temu.</p> <p>ILI</p> <p>Pristupnik je prepisao tekst ili dijelove teksta iz ispitne cjeline Čitanje.</p>		

Tekst koji je dobio 4 (četiri) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 8 (osam) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 3 (tri) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 6 (šest) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 2 (dva) boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 (četiriju) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 1 (jedan) bod za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 2 (dvaju) bodova za kriterij *Jezik*.

Tekstu kojemu nedostaju svi elementi tekstne vrste, npr. za pismo – mjesto i datum, oslovljavanje, pozdrav i potpis oduzima se 1 (jedan) bod od kriterija *Izvršenje zadatka*.

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **60 do 80** riječi. Smije napisati i više od propisanoga broja riječi, ali za veći broj riječi od propisanoga neće dobiti dodatne bodove.

Ako tekst ne sadrži broj riječi koji je propisan za osnovnu razinu, pristupniku će biti oduzeti bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

40 – 59 riječi: 1 bod

za manje od 40 riječi: 2 boda.

Ako pristupnik napiše manje od 30 riječi na zadanu temu, dobit će 0 (nula) bodova.

Brojenje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalno. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U broj riječi ubrajaju se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja, osobna imena, kao i nepotrebno ponavljane riječi i dijelovi rečenica, doslovno preuzeti dijelovi rečenica ili cijele rečenice iz upute zadatka ili iz drugih zadataka u ispit.

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje ima jedan točan odgovor. Svaki točno označen odgovor na listu za odgovore donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30 %

2.6. PRIMJERI ZADATAKA

U ovome poglavlju navedeni su primjeri različitih vrsta zadataka¹⁸ iz ispitnih cjelina *Čitanje* i *Pisanje*. Uz svaki primjer zadatka navedeni su uputa, točan odgovor, ispitivani ishod i način bodovanja.

Ispitna cjelina *Slušanje* sadrži zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora) koji su slični tim vrstama zadataka u ispitnoj cjelini *Čitanje*.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja

Ejercicio 1

Preguntas 1–5

Lee los textos sobre cómo internet ha cambiado nuestras vidas (1–5) y relaciónalos con los títulos correspondientes (A–F).

Hay una letra de sobra. Marca tus respuestas en la hoja de respuestas.

Ejemplo: (0 → G)

- 0 Si queremos un vestido nuevo o una estantería, hoy en día no tenemos que ir a los centros comerciales. Solo hay que sentarse en el sofá y hacer un clic.
- 1 El correo electrónico y las redes sociales nos permiten relacionarnos con otras personas de todos los lugares del mundo sin necesidad de estar físicamente presentes.
- 2 Por su parte, los blogs se han convertido en un importante medio para contar experiencias y expresar opiniones.
- 3 Solo con teclear en un buscador conseguimos lo que nos interesa conocer: noticias, moda, dietas, direcciones, etc.
- 4 La televisión ha dejado de ocupar la mayor parte de nuestro tiempo de ocio. Actualmente pasamos más horas en Internet que delante de la televisión.
- 5 Internet ofrece múltiples oportunidades académicas para estudiar a distancia: cursos en línea, tutorías virtuales, etc.

- A Trabajo a distancia
- B Formación en la red
- C Diversión en internet
- D Acceso a la información
- E Formas de comunicarnos
- F Nuevos diarios personales
- G Compra en línea

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 1 E, 2 F, 3 D, 4 C, 5 B

ISPITIVANI ISHOD: odrediti osnovni smisao, utvrditi glavne misli

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

¹⁸ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja na poveznicama *Provedeni ispiti* i *Ispitni katalozi za državnu maturu 2023./2024.*

2.6.2. Primjer kombiniranoga zadatka povezivanja i dopunjavanja

Ejercicio 5

Preguntas 21–25

Lee el siguiente texto y para cada pregunta (21–25) elige la opción más adecuada para completarlo (A–G). Hay **dos letras de sobra**. Marca tus respuestas en la hoja de respuestas. Ejemplo: (0→H)

¡Hola, Sergio! ¿Qué tal? ¿Por qué no viniste como habíamos quedado? Te (0) _____ un concertazo. ¡Qué pena! La banda Estrella Poniente (21) _____ un concierto fantástico en la Plaza Mayor de mi ciudad para celebrar el décimo (22) _____ del Colectivo Rap Levante. Actualmente están haciendo una gira de promoción de su último CD. Han actuado en casi todas las ciudades del país. Su música (23) _____ un concepto musical muy interesante caracterizado por (24) _____ puro sonido oriental en el que se notan influencias de hip hop. Tocarón las canciones de su (25) _____ trabajo discográfico, que van a editar exclusivamente en Internet y que será gratuito. ¡Qué ganas de escucharlo! Podríamos hacerlo juntos. Un abrazo, Carlos

- A dio
- B hay
- C el más
- D mínimo
- E próximo
- F presenta
- G aniversario
- H has perdido

TOČNI ODGOVORI: 0 H, 21 A, 22 G, 23 F, 24 C, 25 E

ISPITIVANI ISHOD: predvidjeti prikladne leksičke jedinice i gramatičke strukture na temelju jezičnoga ustroja teksta

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.3. Primjer zadatka višestrukoga izbora

Ejercicio 3**Preguntas 11–15**

Lee el siguiente texto y para cada pregunta (11–15) elige la opción correcta (A, B ou C).

Marca la respuesta correcta en la hoja de respuestas.

Un barrio valenciano

Mucha gente visita Valencia durante todo el año y disfruta de su arquitectura autóctona y oferta cultural. Es una ciudad cosmopolita. Sus barrios llevan nombres muy interesantes de diferentes orígenes. Ruzafa debe su nombre a la palabra árabe jardín. Es uno de los barrios históricos de la ciudad de Valencia. Es multiétnico; aquí los valencianos siempre han convivido con los árabes. Últimamente la población sudamericana está creciendo. Se nota una mezcla de lenguas y culturas y se mantiene un respeto mutuo. El barrio es muy vivo y próximo al centro de la ciudad. Es bellísimo en primavera cuando los naranjos están floreciendo. Hay muchas actividades culturales y festivas en la calle durante el verano. En la calle se organiza una variedad de conciertos, exposiciones y recitales, para la gente de todas las edades. Abundan restaurantes y cafés en los que los locales y sus huéspedes disfrutan de la gastronomía rica valenciana e internacional.

11 ¿Cuál es el origen del nombre del barrio Ruzafa?

- A** Oriental.
- B** Romano.
- C** Valenciano.

12 ¿Quiénes son los últimos que llegaron a vivir al barrio?

- A** Árabes
- B** Sudamericanos
- C** Norteamericanos

13 ¿A quiénes respetan los habitantes de este suburbio?

- A** Solo a los residentes nuevos.
- B** A todos los residentes del barrio.
- C** Únicamente a los residentes antiguos.

14 ¿Dónde está el barrio?

- A** Lejos del centro.
- B** Cerca del centro.
- C** En el mismo centro.

15 ¿Cuándo se organizan actividades callejeras en Ruzafa?

- A** Durante la primavera.
- B** Durante todo el año.
- C** Durante el verano.

TOČNI ODGOVORI: 11 A, 12 B, 13 B, 14 B, 15 C

ISPITIVANI ISHOD: razlikovati pojedine informacije

BODOVANJE: 1 bod – točan odgovor (ukupno 5 mogućih bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.4. Primjer zadatka kratkoga pisanog teksta

Lee el recado de Gino, tu amigo italiano.
Escríbele a Gino respondiendo a todas sus preguntas.
Escribe una carta de **60 a 80** palabras.

Hola:

¿Cómo estás? Las vacaciones han terminado y estamos de nuevo en la escuela. ¿Cómo pasaste tus vacaciones? ¿A dónde fuiste? ¿Qué hiciste?

Saludos,

Gino

Hola Gino:

¿Qué tal? Yo estoy muy bien.

He pasado unas vacaciones maravillosas con un grupo de amigos.

Estuvimos en España estudiando español. Visitamos Madrid y Toledo, conocimos a mucha gente de todo el mundo y salimos mucho. Nos encantó la comida española, especialmente la paella y las tapas.

Lo pasé muy bien y estoy preparado para el nuevo año escolar, especialmente para las clases de español.

Nos vemos pronto, saludos,

Pedro

BODOVANJE: Prema ljestvici za bodovanje¹⁹ ovom bi tekstu bilo dodijeljeno ukupno 15 bodova.

¹⁹ v. poglavlje Opis bodovanja i objašnjenje uz ljestvicu za bodovanje kratkoga pisanog teksta

2.7. PRIPREMA ZA ISPIT

Da bi se uspješno pripremili za ispit državne mature iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini, pristupnici bi trebali detaljno proučiti ispitni katalog.

Nastavnicima napominjemo da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje znatno od metoda i postupaka kojima se služe u poučavanju španjolskoga jezika. Treba pronaći odgovarajući odnos između aktivnosti koje su usmjerene na poučavanje jezika i aktivnosti koje pretpostavljaju dobru pripremljenost pristupnika za ispit. Naglasak u svakome slučaju stalno treba biti na poučavanju jer će samo tako pristupnik steći dostatnu razinu komunikacijske jezične kompetencije u španjolskome jeziku da bi položio ispit na željenoj razini.

Literatura za pripremu ispita državne mature iz Španjolskoga jezika na osnovnoj razini jesu udžbenici i priručnici koje je propisalo i odobrilo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih (www.mzom.gov.hr).

Način polaganja ispita državne mature kao i mjere koje se izriču u slučaju nedozvoljenoga ponašanja učenika propisani su Pravilnikom o polaganju državne mature (Narodne novine, 1/13, 41/19, 127/19, 55/20, 53/21, 126/21 i 19/23).

2.7.1. Priprema za ispitnu cjelinu Čitanje

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za razvijanje sposobnosti razumijevanja teksta čitanjem. Unatoč tomu, treba ih poticati na samostalno čitanje tekstova iz različitih izvora – knjiga, dnevnih novina, časopisa i interneta koji je osobito popularan medij i dostupan je većini pristupnika.

Priprema za ovaj dio ispita uključuje sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta čitanjem, osvježavanje o procesu čitanja te poučavanje ključnim strategijama rješavanja pojedinih tipova zadataka.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Stoga se preporučuje uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufixi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupnicima u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora potrebno je pristupnicima skrenuti pozornost da prije čitanja teksta pročitaju pitanja, a zatim da pročitaju tekst i u njemu pronađu argumente za izbor točnoga odgovora. Vrlo je bitno upozoriti pristupnike da su i ometači logički povezani sa sadržajem teksta te da im samo pozorno čitanje teksta, osobito u slučaju implicitnih značenja, može pomoći u izboru točnoga odgovora. Označavanje više od jednoga odgovora u pojedinome pitanju neće im donijeti bodove.

I u zadacima povezivanja potrebno je pažljivo pročitati pitanja koja su u obliku izjavnih ili upitnih rečenica, izraza i sl., a zatim potražiti u tekstovima ključne riječi ili izraze koji povezuju pitanja i tekstove.

I u ovim je zadacima nužno obratiti pozornost na sadržaj ometača i njihov broj te podcrtati ključne riječi u tekstu na temelju kojih pristupnik misli da je ponuđeni odgovor i točan odgovor. To pristupniku olakšava odabir pravoga odgovora i omogućuje bržu provjeru rješenja.

Za uspješno rješavanje kombiniranih zadataka potrebno je prvo pročitati cijeli tekst te posebnu pozornost obratiti na jezični sadržaj ispred i iza praznine. Nakon toga je među ponuđenim odgovorima potrebno odabrati jezični sadržaj koji po svojem značenju i gramatičkim obilježjima odgovara kontekstu.

Budući da ovaj dio ispita sadrži veći broj zadataka koje treba riješiti u zadanome vremenu, pristupnicima treba skrenuti pozornost na ispravnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Dobro bi bilo da na početku ovoga dijela ispita pogledom prijeđu preko svih zadataka i utvrde koji su im zadatci lakši, a koji teži te se prvo posvete rješavanju lakših zadataka, što će ih motivirati za rješavanje preostalih, težih zadataka.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Čitanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa za svaki zadatak
- pažljivo čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajućih strategija za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pažljivo označavanje odgovora na list za odgovore.

2.7.2. Priprema za ispitnu cjelinu *Pisanje*

Pristupnici, prije svega, trebaju razvijati naviku pisanja, tj. što više i češće uvježbavati pisanje različitih tekstnih vrsta. Iznimno je važno nakon svakoga zadatka dati pristupnicima povratnu informaciju o uspješnosti njihova rada. S obzirom na to da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da si pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo iznimno učinkovitim.

Pristupnici trebaju obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može znatno umanjiti uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*. Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje različitih tekstnih vrsta, npr. čestitki, poruka, pozivnica, pisama, izvješća, blogova i sl.

Pristupnike treba uputiti na povezanost planiranja i uspješnosti obavljanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnike treba uputiti na važnost čitkoga i urednoga rukopisa te ih također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje gotovih pisanih tekstova. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitom metodom. Korisno je pristupnicima ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Ispravno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Pisanje*?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni svi kriteriji prema ljestvici za bodovanje.

2.7.3. Priprema za ispitnu cjelinu *Slušanje*

Dio ispita posvećen provjeri razumijevanja teksta slušanjem pristupnici u pravilu smatraju težim dijelom ispita. Međutim, sustavna i kvalitetna priprema pristupnika može znatno ublažiti pa i otkloniti njihov strah od ovoga dijela ispita.

Vrlo važni elementi pripreme pristupnika za ovaj dio ispita jesu:

- razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja slušanjem
- osvješčivanje pristupnika o procesu slušanja
- poučavanje pristupnika strategijama za uspješno rješavanje zadataka kojim se provjerava razumijevanje teksta slušanjem.

Važan čimbenik u razvijanju pristupnikovih sposobnosti slušanja jest osvješčivanje pristupnika o procesu slušanja. Pristupnici će proces slušanja, ali i sam proces rješavanja određenih vrsta zadataka najlakše razumjeti kroz razgovor o tome kako su riješili određena pitanja u zadatku. Bitno je da u tome razgovoru postanu svjesni kako vrlo često nije potrebno razumjeti svaki glas i slog te svaku riječ, frazu ili rečenicu da bi se razumjelo značenje teksta kao cjeline. Zbog toga bi bilo dobro pristupnike upozoriti da se ne trebaju uznemiravati ako ne čuju ili ne razumiju određenu riječ. Trebaju nastaviti slušati tekst, pokušati razumjeti opću poruku i povezati je s onim što misle da je rečeno.

Upoznatost s postupkom i strategijama rješavanja različitih zadataka kojima se provjerava razumijevanje teksta slušanjem ključan je preduvjet uspješnosti u ovome dijelu ispita.

Prije svakoga prvog slušanja teksta pristupnici imaju vremena pročitati uputu i pitanja u zadatku. Tu činjenicu trebaju dobro iskoristiti jer upute sadrže bitne informacije o temi koju će slušati i o tome što se od njih očekuje u pojedinome zadatku. Postavljena pitanja upućuju na sadržaj slušanoga teksta i na redoslijed kojim će čuti tražene informacije.

Pristupnike treba upozoriti da pitanja moraju rješavati već tijekom prvoga slušanja teksta, a da drugo slušanje trebaju iskoristiti za rješavanje pitanja koja su propustili i za provjeru točnosti svojih rješenja. Bitno je da pristupnici riješe sva pitanja, čak i kada nisu sigurni što su čuli ili razumjeli. I na kraju, vrlo je važno pristupnicima objasniti postupak prijepisa odgovora na poseban list za odgovore. Nepažnja ili nepotrebna žurba mogu dovesti do pogrešaka pri prijepisu odgovora, a time i do bespotrebnoga gubitka bodova u ovome dijelu ispita.

Kako biti uspješan u ispitnoj cjelini *Slušanje*?

Pristupnicima se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i pitanja svakoga zadatka prije slušanja
- rješavanje zadataka tijekom prvoga slušanja te nadopunjavanje rješenja tijekom drugoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na list za odgovore.

3. DODATCI

3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA VIŠU RAZINU ISPITA

Tematska područja

1. Osobni identitet

- predstavljanje i opisivanje sebe i drugih
- važni događaji u privatnome životu
- planiranje budućnosti
- životopis

2. Obitelj

- članovi uže i šire obitelji
- odnosi u užoj i široj obitelji
- važni događaji u obitelji i obiteljske proslave

3. Svakodnevica

- svakodnevne aktivnosti
- stanovanje
- odjeća

4. Društveni život

- sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti
- izlasci, sportske priredbe, koncerti i izložbe
- organizacija slobodnoga vremena

5. Putovanje, turizam

- organizacija putovanja; vozni red i snalaženje na kolodvoru ili u zračnoj luci
- vrste prijevoznih sredstava
- turistička ponuda i potražnja
- promidžbeni letci, plakati, turistički katalozi, kulturna ponuda

6. Prehrana

- hrana i piće, obroci, vrste restorana
- vrste trgovina i proizvodi
- omiljena jela i recepti
- specijaliteti Španjolske, Hispanske Amerike i Hrvatske
- zdrava prehrana
- poremećaji prehrane

7. Zdrav život

- briga za zdravlje, njega tijela, higijenske navike
- zdrav način života
- bolesti i nezgode
- ovisnosti, stres, liječenje

8. Okoliš

- zaštita okoliša
- odnos prema životinjama
- atmosferske prilike
- život na selu i u gradu
- znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini
- inicijative za zaštitu okoliša
- utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske promjene i promet

9. Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji

- tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija
- društvene mreže
- ovisnost o tehnologiji
- tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu
- odnos prema knjizi
- znanstvenici i znanstvena istraživanja
- izdavačka djelatnost

10. Gospodarstvo

- vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
- tipični hispanski proizvodi i robne marke
- odnos prema novcu i kupovanju
- oglasi i promidžbene poruke
- poduzetništvo
- popularna zanimanja

11. Aktualne društvene i kulturološke teme

- prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima
- zapošljavanje mladih
- ravnopravnost spolova, život u višekulturnoj zajednici
- javne službe i volontiranje
- europske i svjetske institucije za mlade
- mladi i aktivizam
- migracije

12. Obrazovanje i svijet rada

- školske aktivnosti i život u školi
- školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
- učenje stranih jezika i višejezičnost
- važnost učenja stranih jezika
- školski sustav
- odabir studija
- razgovor za posao

13. Hispanski svijet i Hrvatska

- simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji
- običaji i blagdani
- nacionalna gastronomija

Gramatičke strukture

- Imenica i pridjev
- Stupnjevanje pridjeva
- Apsolutni superlativ (-ísimo)
- Prilozi
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i upotreba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i upotreba)
- Povratna zamjenica
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Odnosne zamjenice
- Neodređeni pridjevi i zamjenice
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*; upotreba
- Prijedlozi *a*, *en*, *de*, *con*, *por*, *para* (sistematizacija)
- Glavni i redni brojevi
- Kontrastivna upotreba glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*
- Gerundiv (tvorba i upotreba; *estar* + *gerundio*)
- Glagolske perifraze (Perífrasis verbal: *tener que* + infinitiv; *hay que* + infinitiv; *ir a* + infinitiv; *soler* + infinitiv)
- Glagolske perifraze (Perífrasis verbal: *volver a* + infinitiv; *acabar de* + infinitiv; *seguir* + gerund; *dejar de* + infinitiv)
- Glagoli kojima se izražava promjena (Verbos de cambio: *volverse*, *llegar a ser*, *hacerse*, *ponerse*, *convertirse*)
- Present
- Perfekt (*Pretérito perfecto actual*)
- Aorist (*Pretérito indefinido*)
- Imperfekt (*Pretérito imperfecto*)
- Pluskvamperfekt (*Pretérito pluscuamperfecto*)
- Kontrastivna upotreba prošlih vremena + prilozi vremena
- Imperativ

- Konjunktiv prezenta (tvorba i upotreba)
- Futur (*Futuro absoluto*)
- Kondicional (*Futuro hipotético*)
- Zavisne rečenice (uzročne, vremenske, namjerne i realne pogodbene)

3.1. OPIS JEZIČNIH SADRŽAJA ZA OSNOVNU RAZINU ISPITA

Tematska područja

1. Osobni identitet

- predstavljanje i opisivanje sebe i drugih
- važni događaji u privatnome životu
- životopis

2. Obitelj

- članovi uže i šire obitelji
- odnosi u užoj i široj obitelji
- važni događaji u obitelji i obiteljske proslave

3. Svakodnevica

- svakodnevne aktivnosti
- stanovanje
- odjeća

4. Društveni život

- sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti
- izlasci, sportske priredbe, koncerti i izložbe
- organizacija slobodnoga vremena

5. Putovanje, turizam

- organizacija putovanja; vozni red i snalaženje na kolodvoru ili u zračnoj luci
- vrste prijevoznih sredstava
- turistička ponuda i potražnja
- promidžbeni letci, plakati, turistički katalozi, kulturna ponuda

6. Prehrana

- hrana i piće, obroci, vrste restorana
- vrste trgovina i proizvodi

- omiljena jela i recepti
- specijaliteti Španjolske, Hispanske Amerike i Hrvatske
- zdrava prehrana

7. Zdrav život

- briga za zdravlje, njega tijela, higijenske navike
- zdrav način života
- bolesti i nezgode

8. Okoliš

- zaštita okoliša
- odnos prema životinjama
- atmosferske prilike
- život na selu i u gradu

9. Znanost, umjetnost, tehnologija i mediji

- tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija
- društvene mreže
- ovisnost o tehnologiji
- tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu
- odnos prema knjizi

10. Gospodarstvo

- vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
- tipični hispanski proizvodi i robne marke
- oglasi i promidžbene poruke
- popularna zanimanja

11. Aktualne društvene i kulturološke teme

- prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima
- zapošljavanje mladih

- ravnopravnost spolova, život u višekulturnoj zajednici
- javne službe i volontiranje

12. Obrazovanje i svijet rada

- školske aktivnosti i život u školi
- školski predmeti i izvannastavne aktivnosti
- učenje stranih jezika i višejezičnost
- važnost učenja stranih jezika

13. Hispanski svijet i Hrvatska

- simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji
- običaji i blagdani
- nacionalna gastronomija
- geografske odlike

Gramatičke strukture

- Imenica i pridjev
- Stupnjevanje pridjeva
- Apsolutni superlativ (-ísimo)
- Prilozi
- Osobna zamjenica – subjekt (oblici i upotreba)
- Osobna zamjenica – indirektni i direktni objekt (oblici i upotreba)
- Povratna zamjenica
- Posvojni pridjevi i zamjenice
- Pokazni pridjevi i zamjenice
- Upitni pridjevi i zamjenice
- Određeni i neodređeni član; sažimanje člana s prijedlozima *a* i *de*; upotreba
- Prijedlozi *a*, *en*, *de*, *con*, *por*, *para* (sistematizacija)
- Glavni i redni brojevi
- Upotreba glagola *ser* i *estar*
- Bezlični oblik glagola *haber* – *hay*

- Gerundiv (tvorba i upotreba; *estar + gerundio*)
- Glagolske perifraze (Perífrasis verbal: *tener que + infinitiv*; *hay que + infinitiv*; *ir a + infinitiv*; *soler + infinitiv*)
- Present
- Imperativ (potvrđni oblik 2. lica jednine i množine)
- Perfekt (*Pretérito perfecto actual*)
- Aorist (*Preterito indefinido*)
- Imperfekt (*Pretérito imperfecto*)
- Kontrastivna upotreba prošlih vremena + prilozi vremena

